Lietas Nr. C38028813
Lietas arhīva Nr. C-0288-13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Valkā 2013.gada 21.oktobrī

Valkas rajona tiesa

tiesnese S.Dreija **rakstveida procesā** izskatīja **civillietu SIA „Studentu Atbalsta Fonds"** maza apmēra **prasībā pret /pers. S/ par parāda Ls 271,79 piedziņu.**

APRAKSTOŠĀ DAĻA

2013.gada 5.jūlijā prasītājs SIA „Studentu Atbalsta Fonds" iesniedza tiesā prasību pret atbildētāju /pers. S/ un lūdza piedzīt parādu Ls 271,79 apmērā, kas sastāv no aizdevuma pamatsummas Ls 100 un neatmaksātās komisijas maksas Ls 8, nolīgtajiem procentiem Ls 55,19, likumiskajiem procentiem Ls 8,60 un līgumsoda Ls 100; lūdza piedzīt tiesāšanās izdevumus un noteikt spriedumā prasītāja tiesību saņemt likumiskos 6% gadā par laiku līdz sprieduma izpildei.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2011.gada 26.janvārī starp prasītāju kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju noslēgts aizdevuma līgums Nr./līguma numurs/, uz kura pamata atbildētājs saņēma aizdevumu Ls 100 apmērā, ar atmaksas termiņu līdz 2012.gada 28.janvārim, ar pienākumu atmaksāt aizdevuma summu, procentus un aizdevuma izsniegšanas komisijas saskaņā ar līgumā norādīto maksājumu grafiku, pārskaitot uz prasītāja norādīto bankas kontu. Par aizdevuma lietošanu no 2011.gada 26.janvāra līdz 2012.gada 28.janvārim līgumā noteikta lietošanas maksa (procentu maksājums) 7,50% apmērā mēnesī, no atlikušās summas, kas noteikta maksājumu grafikā. Pēc 2012.gada 28.janvāra piemērojama likumisko procentu samaksa - 6% gadā.

Norādīts, ka atbildētājs nav veicis maksājumus noteiktajos termiņos un apmērā.

Prasītājs norādījis, ka neatmaksātās pamatsummas atlikums ir Ls 100, neatmaksātā komisijas maksa Ls 8, līgumiskie procenti Ls 55,19 aprēķināti par laika periodu no 2011.gada 26.janvāra līdz 2012.gada 28.janvārim. Likumiskie procenti aprēķināti no 2012.gada 29.janvāra par 523 dienām Ls 8,60 apmērā līdz prasības pieteikuma sastādīšanas dienai 2013.gada 4.jūlijam. Likumisko procentu aprēķins: Ls 100 (neatmaksātā summa) x 523 dienas x 0,06% / 365 = Ls 8,60.

Saskaņā ar aizdevuma līguma 5.3.punktu noteikti nokavējuma procenti, kas pēc būtības ir līgumsods 1% dienā no neatmaksātās summas par katru kavējuma dienu. Pamatojoties uz Civillikuma 1716.pantu, prasītājs uzskata, ka ir pamats aprēķināt līgumsodu par nepienācīgu saistības izpildi.

Līgumsods aprēķināts par laika periodu no 2011.gada 28.februāra līdz 2013.gada 4.jūlijam par 857 kavējuma dienām Ls 1127,61, ievērojot labas ticības principu, prasītājs līgumsodu samazinājis līdz pamatparāda apmēram Ls 100.

Atbildētājam 2012.gada 27.jūlijā nosūtīts paziņojums, kurā lūgts veikt parāda atmaksu līdz 2012.gada 3.augustam. Nosūtīs arī pirmstiesas brīdinājums, kurā lūgts veikt atmaksu līdz 2012.gada 19.oktobrim.

Norādīts, ka atbildētājs nav izpildījis savas saistības.

Prasītājs nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Par prasības pieteikumu atbildētājs tiesai rakstveida paskaidrojumu nav sniedzis, tāpat nav lūdzis, lai uzklausīšana notiktu tiesas sēdē.

Atbildētājam uz deklarēto dzīves vietu /adrese/, nosūtītais prasības pieteikums, paskaidrojuma veidlapa un tiesas paziņojums saņemts atpakaļ tiesā 2013.gada 19.augustā ar Latvijas Pasta darbinieka norādi – norādītajā adresē nedzīvo, beidzies glabāšanas laiks.

Atkārtoti atbildētājam 2013.gada 5.septembrī uz deklarēto dzīvesvietu tika nosūtīti minētie tiesas dokumenti un tiesas paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā, sprieduma sastādīšanu un pasludināšanu, kas saņemts atpakaļ tiesā 2013.gada 13.septembrī ar Latvijas Pasta darbinieka norādi – adresāts nav zināms, norādītajā adresē nedzīvo.

Tiesa tika izpildījusi Civilprocesa likuma 56.panta piektās daļas prasības, kas uzdod tiesai dokumentus fiziskajai personai piegādāt pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, jo tiesas rīcībā bija tikai prasītāja norādītā atbildētāja deklarētās dzīvesvietas adrese. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē saziņai ar tiesu.

Civilprocesa likuma 56.^{1}panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ja tiesas dokumenti piegādāti 56.pantā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti sūtīti ar pasta sūtījumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otro daļu tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi un no pasta tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Prezumpciju, ka dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu, adresāts var atspēkot, norādot uz objektīviem apstākļiem, kas neatkarīgi no viņa gribas bijuši par šķērsli dokumentu saņemšanai norādītajā adresē.

Civilprocesa likuma 250^{25}.panta otrā daļa noteic, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Tiesa uzskatīja, ka civillieta izskatāma rakstveida procesā, un par to 2013.gada 5.septembrī paziņojums tika nosūtīts pusēm, norādot, ka sprieduma norakstu tās varēs saņemt tiesas kancelejā 2013.gada 21.oktobrī, ka pēc rakstiska lūguma to tiesa var arī nosūtīt pa pastu.

Septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika no pusēm nav saņemti paziņojumi par procesuālo tiesību izmantošanu, kā to pieļauj Civilprocesa likuma 250.^{22} panta otrā daļa.

MOTĪVU DAĻA

Iepazinusies ar prasības pieteikumu, tam pievienotajiem pierādījumiem, un novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Lietā noskaidrots, ka saistību tiesiskās attiecības starp pusēm nodibinātas 2011.gada 26.janvārī, noslēdzot aizdevuma līgumu Nr./līguma numurs/, saskaņā ar kuru atbildētājs saņēma Ls 100 aizdevumu, kas saskaņā ar maksājumu grafiku atmaksājams no 2011.gada 28.februāra līdz 2012.gada 28.janvārim. Par aizdevuma lietošanu no 2011.gada 26.janvāra līdz 2012.gada 28.janvārim līgumā noteikta lietošanas maksa 7,50% mēnesī no atlikušās summas, kas noteikta maksājumu grafikā.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Saskaņā ar aizdevuma līgumā norādīto aizdevuma samaksas termiņš ir iestājies.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, ar kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Prasītājs ir iesniedzis parāda aprēķinu, kas apstiprina prasības pieteikumā norādītā aizdevuma pamatsummas, procentu un līgumsoda pastāvēšanu. No aprēķina redzams, ka atbildētājs vispār nav veicis nevienu maksājumu.

Atbildētājs tiesai nav apstrīdējis prasību un parāda aprēķinu, kā arī nav iesniedzis pierādījumus, ka saistība daļēji vai pilnīgi būtu izpildīta.

Civillikuma 1943.pants noteic, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka atbildētājs nav atmaksājis aizdevuma pamatsummu Ls 100 un komisijas maksu Ls 8 apmērā, līdz ar to tās piedzenamas prasītāja labā no atbildētāja.

Civillikuma 1763.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Iesniegtais parāda aprēķins apstiprina, ka aizdevuma līguma pielīgtos procentus par aizdevuma lietošanu no 2011.gada 28.februāra līdz 2012.gada 28.janvārim Ls 55,19 apmērā atbildētājs nav samaksājis. Līdz ar to līgumiskie procenti piedzenami norādītajā apmērā.

Aizdevuma līguma procentu apmērs noteikts par laiku, kamēr saskaņā ar grafiku saistība pildāma, par procentu apmēru, ka būtu jāmaksā par aizdevuma lietošanu pēc saistības izpildes termiņa 2012.gada 28.janvāra - puses nav vienojušās.

Tiesa atzīst, ka prasītājs pamatoti aprēķinājis likumiskos procentus par aizdevuma lietošanu no 2012.gada 29.janvāra līdz prasības pieteikuma sastādīšanai 2013.gada 4.jūlijam Ls 8,60 apmērā par 523 nokavējuma dienām. To paredz Civillikuma 1753.pantu, kas noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Savukārt Civillikuma 1765.panta pirmā un ceturtā daļa paredz, ka gadījumā, ja procentu apmērs nav noteikts darījumā, aprēķināmi likumiskie procenti – 6% gadā no paša kapitāla.

Likumiskie nokavējuma procenti Ls 8.60 apmērā piedzenami prasītāja labā.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu Ls 100 apmērā, pamatojoties uz aizdevuma līguma 5.3.punktu, kurā noteikts, ka puses vienojas, ka nokavējuma procenti par jebkura maksājuma nokavējumu tiek noteikti 1% dienā no nesamaksātās summas.

Savukārt 5.2.punktā noteikts, ka nokavējuma procenti tiek aprēķināti par faktisko dienu skaitu mēnesī, 365 dienas gadā. Nokavējuma procentu aprēķināšana tiek pārtraukta pilnīgas parāda atmaksas dienā. Prasības pieteikumā prasītājs paskaidro, ka puses ar to pielīgušas līgumsodu.

Tiesības pusēm vienoties par līgumsodu paredz Civillikuma 1716.-1724.pants. Līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Tas ir saistības pastiprinājums, kura uzdevums ir ietekmēt parādnieka gribu, iedarbojoties uz viņa mantiskajām interesēm. Līgumsoda apmērs pēc likuma nav aprobežots.

Tiesa atzīst, ka aizdevuma līguma 5.punkta apakšpunktos ar nokavējuma procentiem puses ir noteikušas līgumsoda maksāšanas pienākumu, kas nav aprobežots ar aizdevuma un procentu samaksas termiņu – 2012.gada 28.janvāri.

Saskaņā ar parāda aprēķinu līgumsods aprēķināts no 2011.gada 28.februāra, kad atbildētājs pieļāva pirmā maksājuma nokavējumu, līdz prasības iesniegšanai tiesā par 857 kavējuma dienām Ls 1127,61, ko prasītājs samazina līdz aizdevuma pamatsummas parāda apmēram - Ls 100.

Tiesa atzīst, ka aprēķinātais līgumsods Ls 100 piedzenams no atbildētāja prasītāja labā.

Apmierināms prasītāja lūgums un tam nosakāma tiesība saņemt likumiskos sešus procentus no simta gadā līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) no parāda pamatsummas, kā to paredz Civillikuma 1765.panta pirmā daļa un Civilprocesa likuma 195.pants.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Tā kā prasība tiek apmierināta pilnībā, no atbildētāja prasītāja labā piedzenami visi samaksātie tiesas izdevumi, tas ir, valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Piedzenama valsts nodeva Ls 50, kas tiek aprēķināta pēc Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunkta – 15% no prasības summas Ls 271,79, bet ne mazāk par 50 latiem. Piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par korespondences nosūtīšanu Ls 3,30, ko prasītājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 40.panta pirmo daļu samaksāja, iesniedzot prasības pieteikumu. Kopā no atbildētāja piedzenami tiesas izdevumi Ls 53,30.

Atbildētājam nosakāms maksimālais termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 97.,189.-193.,195.,199., 204.[1], 250.[25], 250.[27]pantu tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt un piedzīt no /pers. S/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese A/, **par labu SIA „Studentu Atbalsta Fonds"**, reģistrācijas Nr.40103196379, juridiskā adrese Cēsu iela 31 k-3, Rīga, LV-1012, **aizdevuma pamatsummas parādu Ls 100 un komisijas maksu Ls 8**; **līgumiskosprocentus** par laiku no 26.01.2011 līdz 28.01.2012 **Ls 55,19**; **likumiskos procentus** par laiku no 29.01.2012 līdz 04.07.2013 **Ls 8,60**; **līgumsodu Ls 100**,**tiesas izdevumus Ls 53,30,kopējo summu Ls 325,09** (trīs simti divdesmit pieci lati 09 santīmi).

Parāds ieskaitāms SIA „Studentu Atbalsta Fonds" norēķinu kontā /konta numurs/ akciju sabiedrībā „DNB banka".

Noteikt tiesībuSIA „Studentu Atbalsta Fonds" par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) **saņemt likumiskossešusprocentus** no simta gadā no parāda pamatsummas.

Noteikt /pers. S/sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2013.gada 21.oktobra Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, iesniedzot kasācijas sūdzību Valkas rajona tiesā.

Tiesnese S.Dreija